

PATRONLAR TAŞERON MEVZUATININ NASIL DEĞİŞTİRİLMESİNİ İSTİYOR?

Aydınlık Gazetesi, 26 Ekim 2013

Yıldırım Koç

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK), Türkiye'deki işverenlerin işçi-işveren ilişkileri alanındaki en bilinçli, bilgili, birikimli ve deneyimli örgütüdür.

TİSK, temsil ettiği sınıfın uzun vadeli çıkarlarını da iyi bilen ve politikalarını son derece akıllı bir biçimde formüle edip uygulamaya çalışan bir yapıdır. Keşke işçi sendikaları konfederasyonları da kendi sınıf çıkarlarını aynı bilgi ve bilinçle formüle edebilseler, olanaklarını gereksiz harcamalarda tüketmek yerine, TİSK'in yaptığı gibi, araştırmaya ve yayına harcasalar.

TİSK'in bu farkı taşeronluk konusunda da ortaya çıkmaktadır.

TİSK, taşeron işçilerinin mevzuatta yer alan haklarının çok iyi farkındadır ve özellikle mevzuatta 2008 yılında yapılan değişikliklerden ciddi biçimde şikayetçidir.

TİSK bu konuda şu değerlendirmeyi yapmaktadır: "Özel sektör kuruluşları için uygulama şartları, tersanelerde yaşanan ölümlü iş kazalarına tepki olarak 2008 yılında yapılan 5763 sayılı Kanun değişikliği ve çıkarılan yönetmelikle daha da ağırlaştırılmış, alt işveren ilişkisinin kurulması adeta imkansız hale getirilmiştir."

TİSK, işçi lehine bazı önemli düzenlemeler içeren "Alt İşverenlik Yönetmeliği'nin bazı hükümlerinin iptali amacıyla" Danıştay'da dava açtı.

TİSK'in Talepleri

TİSK, 2012 yılında **Soru, Cevap ve Sorunlarıyla İş Hukukunda Alt İşveren** başlıklı bir kitap yayımladı. Bu kitapta sermayedar sınıf açısından taşeronlukla ilgili sorunlar özetlendi ve aşağıdaki talepler dile getirildi:

"Mevzuatta yapılacak düzenleme ile;

"Kamu ve özel sektör arasındaki ayrım kaldırılmalı,

"Alt işveren ilişkisinin kurulmasında 'işletmenin gerekleri', 'işin gerekleri' veya 'uzmanlık gerektirmesi' kriterlerinin her biri alt işveren ilişkisinin kurulmasına gerekçe oluşturabilmeli,

"İşyerinde çalıştırılan kimse ile daha sonra alt işveren ilişkisi kurulma yasağı kaldırılmalı,

"Alt işverenin üstlendiği işi bölerek bir başka alt işverene vermesine dönük sınırlayıcı hüküm kaldırılmalı,

"Alt işveren ilişkisinin kanuni düzenlemelere aykırı bulunması halinde alt işveren işçisinin baştan itibaren asıl işveren işçisi sayılması sonucunu doğuran Türk hukukuna özgü ve başka ülkelerde rastlanmayan düzenleme kaldırılmalı,

"Kamu kuruluşlarının hizmet alımı yoluyla gerçekleştirdikleri alt işveren uygulamaları açısından alt işveren işçilerinin hakları ihale mevzuatında yapılacak düzenlemelerle güvence altına alınmalı, işin yaklaşık maliyeti bu güvenceleri ve maliyetlerini kapsayan işçilikler üzerinden belirlenmeli,

"Muvazaa ve muvazaanın idari bir işlemle tespitine ilişkin düzenlemeler kaldırılmalı,

"Muvazaa gibi varlığının ispatlanması zor, yokluğunun ispatlanması ise daha da zor olan karmaşık bir hukuki olgunun tespitini yapan idari işleme karşı yargı denetiminin; 6 işgünü gibi kısa bir süre ve temyiz incelemesinden yoksun tutularak sınırlandırılmasını öngören hükmün, ülkenin ekonomik çıkarları, hakkaniyet ve olması gereken hukuk açısından değiştirilerek en az otuz günlük bir dava açma süresi tanınmalı ve temyiz yolu açılmalı

"ve düzenlemelerin nihai amacı alt işveren ilişkisinin kurulmasının önlenmesi değil, kurulan ilişkinin işçilerin haklarının istismarı ile sonuçlanmaması olmalıdır." (s.48-49)

Kiralık İşçilik Taşeron İşçiliğinin Yerini Alabilir

Bu talepler, taşeron uygulamasının sermayedar sınıfın çıkarları doğrultusunda yeniden düzenlenmesine ilişkindir. Ancak sermayedar sınıfın asıl talebi, özel istihdam bürolarına işçi kiralama yetkisinin verilmesiyle, işçilerin herhangi bir kuşkuya yol açmayacak biçimde köleleştirilmesidir.